

Eenmanszaak of vennootschap? Payrolling of declarabele-uren bv? De startende zzp'er kan zijn bedrijfje in verschillende vormen gieten. Verkeerde adviezen en wijzigende wetten maken de keuze er niet eenvoudiger op.

André de Vos



# VORMEN VAN ZELF

**A**ls de economie niet instort, komen er dit jaar zo'n 100.000 nieuwe bedrijfjes bij, het merendeel zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel). Deze eenpitters staan voor de lastige opgave een goede vorm voor hun bedrijfje te kiezen. Eenmanszaak of bv zijn de standaardopties, naast samenwerkingsverbanden en verkapte loondienstconstructies.

Net als de keuze voor de zelfstandigheid, wordt de beslissing over de rechtsvorm vaak op financiële gronden genomen. Onverstandig, vindt John van Es, fiscalist bij Deloitte Belastingadviseurs. 'De keuze voor een rechtsvorm mag niet alleen afhangen van de fiscale faciliteiten. Het is belangrijker om te kijken naar andere factoren, zoals aansprakelijkheidsrisico's, uitstraling van het bedrijf en bedrijfsopvolging.'

Wie de persoonlijke aansprakelijkheid voor zakelijke risico's wil beperken, is het beste af met een bv, of zelfs een nv, hoewel die laatste vorm een beetje gezocht is voor een zzp'er, en bovendien een groter startkapitaal (€45.000 tegen €18.000 voor de bv) vergt. Aansprakelijkheid kan ook via een aansprakelijkheidsverzekering worden afgedekt, maar de ondernemer is dan wel afhankelijk van de griffen van de verzekeraar.

De uitstraling van een bv naar de buitenwereld is groter dan die van een eenmanszaak. In sommige branches eisen opdrachtgevers zelfs dat een zzp'er zijn bedrijf in een bv onderbrengt.

De meeste zzp'ers kijken bij de keuze tussen eenmanszaak en bv in de eerste plaats naar het geld. Veelal pakt de eenmanszaak, die eenvoudiger is op te starten, voordeliger uit. Zo zijn de stichtingskosten en jaarlijkse administratiekosten van een bv hoger dan van de eenmanszaak. Het verschil is zo'n €2000 per jaar.

Ingrijpend zijn de fiscale verschillen tussen eenmanszaak en bv. Wie meerdere opdrachtgevers heeft en minimaal 1225 uur in de eigen zaak stopt, heeft als eenmanszaak het voordeel van diverse aftrekposten, zoals zelfstandigenaftrek (maximaal €9996) en startersaftrek (€2035). Sinds vorig jaar is daar de 10% mkb-winstvrijstelling bij gekomen. In de bv zijn die fiscale voordelen er niet. Maar daar kan de ondernemer (de directeur-groootaandeelhouder, of dga) fiscaal voordelig spelen met salaris, aanmerkelijk belang, pensioen en levensloopregeling.

Het eigen salaris dat de dga uit zijn bv haalt, moet overeenkomstig het salaris zijn van mensen die hetzelfde werk verrichten (met een ondergrens van €40.000, als er tenminste zo veel winst is). Daarover betaalt de dga net als de eenmanszaak inkomstenbelasting. Over de winst die vervolgens overblijft, is vennootschapsbelasting verschuldigd. Die bedraagt nu maximaal 23% over de eerste twee ton winst en gaat mogelijk de komende jaren verder dalen. Geld dat de ondernemer naast zijn salaris uit de bv haalt wordt slechts met 25% belast, de aanmerkelijkbelangheffing in box 2.

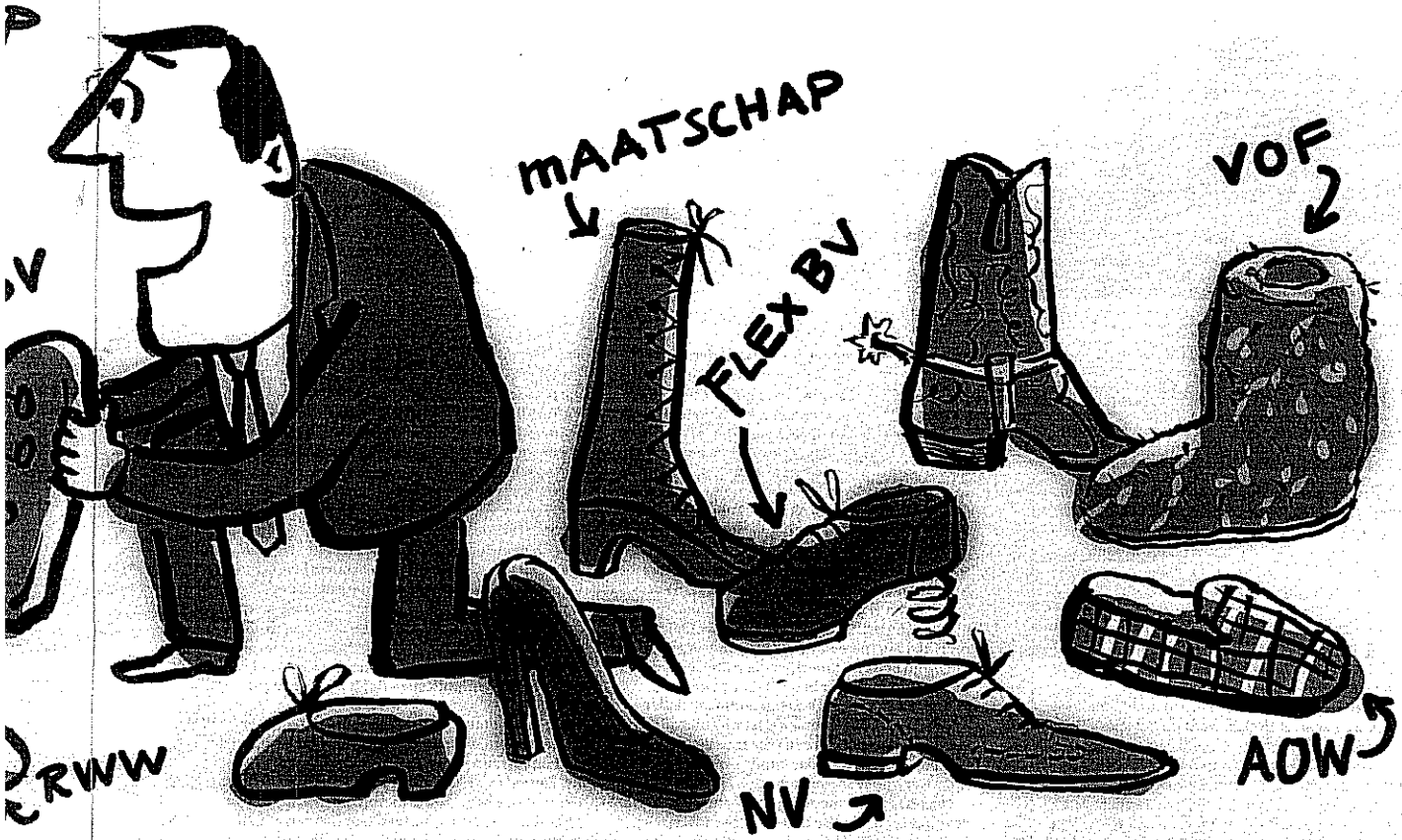
Naarmate de winst van de zzp'er hoger is, wegen de

lagere vennootschapsbelasting en aanmerkelijkbelangheffing van de bv zwaarder dan de fiscale voordelen van de eenmanszaak. Maar het exacte omslagpunt is vooraf amper te bepalen. Veel financieel adviseurs stellen dat het bij een winst van €70.000 al interessant is om te kiezen voor een bv. Dat is rekenen voor de eigen portemonnee, want voor accountants is een bv financieel interessanter dan een eenmanszaak. Veel zzp'ers worden dan ook ten onrechte in een bv gepraat.

## Hoog omslagpunt

Volgens fiscalist Van Es van Deloitte ligt het omslagpunt tussen de €169.000 en €230.000, afhankelijk van het meewerken van de partner. Zelfstandig fiscaal jurist Dennis Jongbloed komt iets lager uit. 'Puur fiscaal ligt het omslagpunt bij zo'n €150.000. Maar het hangt helemaal af van de ondernemer. Als je al je winst als loon uit je onderneming haalt, heeft een bv fiscaal weinig zin. Chirurgen doen dat vaak, die heb-

**VEEL ZZP'ERS  
WORDEN DOOR  
ADVISEURS TEN  
ONRECHTE IN  
EEN BV GEPRAAAT**



ILLUSTRATIE: R. VERWE VAN CLENIK

# ZELFSTANDIGHEID

ben een hoge levensstandaard.'  
 Een zo laag mogelijk salaris uitkeren en veel in de bv laten, lijkt aantrekkelijker dan het is. Jongbloed: 'Als je genoeg neemt met een laag loon — en de Belastingdienst accepteert dat — en veel geld in de onderneming laat, dan pakt een bv op jaarbasis al snel voordeelig uit. Maar je moet over het geld dat in de onderneming blijft toch ooit een keer belasting betalen.'  
 Volgens John van Es is door de 'vergeten' belaste oprenting van geld in de bv een eenmanszaak fiscaal gezien vaak aantrekkelijker. 'De meeste rekenmodellen die de eenmanszaak en de bv vergelijken, vergeten de oprenting van het geld in de bv mee te rekenen. Dan kom je dus op een veel lager omslagpunt uit.'  
 De keuze tussen eenmanszaak en bv wordt bemoeilijkt door de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR), die een zzp'er moet hebben om zijn opdrachtgever te vrijwaren van nabefgingen van premies voor sociale verzekeringen. Zelfstandigen die weinig opdrachtgevers hebben en/of lang bij dezelfde opdrachtgever zitten, kunnen door de Belastingdienst als werknemer worden gezien.  
 Zowel een eenmanszaak als een bv moet een VAR aanvragen om als zelfstandig ondernemer te worden aangemerkt. Voor de zzp'er in een bv is de VAR relevant om de opdrachtgever gerust te stellen; voor de eenmanszaak spelen daarnaast de fiscale voordelen. Wie geen VAR krijgt, kan ook de ondernemersvoordeeltjes wel vergeten.  
 Ook zonder VAR-verklaring kan een zzp'er als zelf-

standige aan de slag. Hij kan met andere zelfstandigen een samenwerkingsverband (maatschap, vof of cv) beginnen, waardoor het aantal opdrachtgevers automatisch groter wordt. Daarnaast hebben verschillende bedrijven constructies bedacht om als zelfstandige zonder VAR te werken, zonder dat de Belastingdienst de opdrachtgever aanslaat voor sociale premies. Payrollbedrijven zijn een soort uitzendbureaus waarbij de zelfstandige wel zelf zijn tarieven bepaalt, maar feitelijk in dienst is bij het payrollbedrijf, dat zijn sociale lasten als werkgever betaalt. Voor deze dienst rekenen de payrollbedrijven een vaste fee van enkele procenten over het tarief dat bij de opdrachtgever in rekening wordt gebracht.  
 Een vergelijkbare constructie, aangeboden door zzp Oké en Uniforce, is de zogenoemde declarabele uren-bv. De ondernemer is dan in dienst van de bv die hij samen met het faciliterende bedrijf (ZZP Oké of Uniforce) opricht. Zo kan hij zonder VAR vanuit zijn bv zijn diensten aanbieden zonder dat de opdrachtgever het risico loopt met sociale lasten te worden geconfronteerd. Bovendien kan hij, anders dan bij payrolling, profiteren van de lage vennootschapsbelasting en aansprakelijkheidsverzekering.  
 De loondienstconstructies voor de VAR-loze zelfstandige krijgen bij zzp-belangenvereniging PZO niet de handen op elkaar. 'Als je dit soort constructies nodig hebt om als zelfstandige aan de slag te gaan, kun je je afvragen of je wel zelfstandige bent', zegt PZO-voorzitter Wim de Braak. 'Een zelfstandige kan bijna altijd een VAR krijgen, ook al werkt-ie een heel

jaar voor één opdrachtgever. Tja, als dat vijf jaar wordt, krijg je die VAR niet. Maar ben je dan wel ondernemer?'  
 De Braak erkent dat de fiscale voordelen van de eenmanszaak voor de meeste zzp'ers gunstiger uitpakken dan die van de bv. Toch is hij er voorstander van dat zelfstandigen hun bedrijfje onderbrengen in een aparte rechtspersoon, zoals een bv. 'Het is van groot belang dat je als zzp'er privé en zakelijk scheidt.'  
 De veranderende wetgeving maakt de keuze voor de juiste rechtsvorm nog gecompliceerder. Ooit was het principe dat er fiscaal geen verschil mocht zijn tussen eenmanszaak en bv. Dat blijkt in de praktijk onmogelijk. Vorig jaar werd de 10% mkb-winstvrijstelling voor de eenmanszaak ingevoerd als tegenwicht voor de verlengde vennootschapsbelasting. Die is dit jaar wederom omlaaggegaan, maar de mkb-winstvrijstelling is onveranderd gebleven.  
 Dit jaar worden waarschijnlijk lang bediscussieerde veranderingen in de vennootschapsstructuur doorgevoerd. De zogenoemde flex-bv maakt het eenvoudiger om een bv op te richten doordat het startbedrag van € 18.000 komt te vervallen. De keerzijde is dat tegelijkertijd ook aan de aansprakelijkheid wordt gemorrelt, waardoor de privépersoon achter de bv mogelijk kwetsbaarder wordt. De wetgeving voor de personenvennootschappen (cv, maatschap, vof) gaat eveneens op de helling. Ook hier komt de mogelijkheid om, net als bij de bv, een aparte rechtspersoon op te richten zodat de deelnemende privépersonen niet langer hoofdelijk aansprakelijk zijn. ■